

πρώτος τὸ σταυρὸ καὶ λέει ἕνα τροπάρι τῆς ἡμέρας :
Τὴν Γέννησιν σου Χριστέ,
ὁ Θεὸς ἡμῶν...

Καὶ κάθονται ὅλοι μὲ δρεξί καὶ μὲ χαρὰ στὸ τραπέζι. Ἀπὸ ποῦ καὶ γὰρ πρωταρχίῃ ἢ μικρῇ Σταματοῦλα, καὶ ποῦ Λεζγοῦδιὰ γὰρ ποιησὴς;... Μὰ καὶ ποῦ ἦταν στὸ δίλημμα αὐτὸ, κάποιος ἀρπάζει τροφερά τὸ χεῖρ της, καὶ τὴ φέρνει ἔξω, σ' ἕναν οὐρανὸ γεμάτων ἀστρα καὶ μὴ νύχτα γεμάτῃ ἀπὸ εὐωδίεσ Λεμονανθῶν... Ἀπὸ κάθε πόρτα ποῦ ἀνοίγει ὀλοφάντειν, βγαίνει κόσμος καλοντιμένος, παιδιὰ, κορίτσια, γέροντες κ' ὅλοι μὲ καλὲς κορβέντες κ' ἐρχέσ, τραβᾶνε πρὸς τὴν ἐκκλησιά, ποῦ ψηλά καθὼς εἶνε, καὶ καταφιρετ, φαίνεται σάν ὀλόλαμτρο καὶ γιορτινὸ ἀστέρη.

Τὶ γλυκεριὰ θαύσωρῃ, τί μαροβολιά καὶ τί πρόσφατα γινώσται καὶ χαροιά, σάν μὴτε μῆσα στὸ καὶ ἡ Σταματοῦλα!...

Οἱ ψάλτες ψάλλουν δυνατὰ τὸ :
Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε,
Χριστὸς ἐπὶ τῆς γῆς, ἠψωθεῖτε!...

Νὰ κ' ὁ Δεσπότης μὲ τὴ μητέρα τὴ χρῶσῃ καὶ τὰ διακερατοῦρα στὸ χεῖρ, εὐλογώντας καὶ εὐνοίοντες :

Κύριε ! Κύριε !
ἐπιβλεπων ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἰδε
καὶ εὐλόγησον τὴν ἀμπελον ταύτην !...

Ἄ! αὐτὰ τὰ θεμάτια ἢ κινεῖ Σταματοῦλα καὶ τὸ γλυκὸ ὄνειρο-τῆ συνελπίοντι. Θεμάτια τόσα ἔνα Χριστογεννητικὸ σπευγὸ, ὅταν δίπλα σ' ἕναν νεὸ σπορφο καὶ ζορφο, στεκότανε στὴν ἐκκλησία, στοῦ γάμον της τὸ ἱερὸ κ' ἀληθινόητο μεστίριο !...

Τραγοῦδιὰ ἀνογιόντοσαν ἀπὸ τὰ σπιτία, κ' ἀκτινοβολοῦσαν σάν φωσφιλία μεγάλη τὰ χρυσταλλένια ποτήρια μὲ τὸ κοκκινεῖα. Ὅταν ἀξαρνα ἀνοῖξαν ἢ ποτῆς καὶ χόθησαν σπὶ τῆς ὅλοι οἱ δικοὶ τοῦς, τραγοῦδώντας :
...Χριστὸς γεννᾶται σήμερον,
ἐν Βηθλεὲμ τῆ πόλει
οἱ οὐρανοὶ ἀγάλλονται,
χαίρει ἡ κτίσις ὅλη...
Γεννῆται κ' ἀνατρέφεται
μὲ μέλι καὶ μὲ γάλα...

Μὲ μέλι καὶ μὲ γάλα ἀνάθεμας κ' αὐτὴ τὸν γάλα της, μὲ μόνον καὶ κανέλλα, μὲ καρδιοχτίστια καὶ λοχτάρεις, γὰρ νὰ μὴ τὸν χαρὴ στὸ τέλος.

Ἐφ' ὅσον κ' αὐτὸς μὴ μῆσα κορυφὸς στοῦς σαμαγιάς της καὶ τοῦς ρέζους της, μὲ δόξες ἐκκλησίας καὶ ποιητῆ, μαῦρος γαμπρὸς κ' ἀχαρὸς, γὰρ καὶ ποῦ πηγαίνουν ὅλοι !...

Καὶ ἐγκονιάσα ἀπὸ μὴ κῶρη της τῆς ἀποειναν πεῖα... Καὶ μὲ τὴ ἀγάτῃ ποῦ τοῦς ἔρχαν, κάθε χρονί, σάν σημερα τὸ «σαμαγιά», γλυκὸ καὶ μὲ τὴ ἀγάτῃ ποῦ τὸ τρογιαν ἐξείνα.

— Κάθε μῆρα θὰ σοῦ λέμε, βαβοῦλα, τὰ Χριστοῦγεννα !... τῆς ἔλεγαν.

Κάθε μῆρα !...

Κι' ἡ μῆρα ἔγινε χρόνος, κ' ὁ χρόνος ἔγινε ζοῆ !...

Καὶ σ' ἕνα κακὸ δουλάκι, σὲ μὴ κατάρτα τοῦ Θεοῦ, σ' ἕναν γελασμὸ μεγάλο, καθήκανε κ' ἡ κῶρη της κ' αὐτὰ !... Κάθε Χριστοῦγεννα σάν σημερα, φαίνεται καὶ πάλι τὸ φτωχικὸ τῆς «σαμαγιά» καὶ βάζει καρδιά στὴ ποδιά της καὶ τὰ περιμένει... Τὰ περιμένει, τὰ περιμένει...

Τὰ Χριστοῦγεννα ὅπως πάνε κ' ἔρχονται κ' ἔξείνα ἀκόμα νὰ φανοῦνε !... Καὶ τὰ «σαμαγιά» ξηραίνονται, γίνονται λιθάρι κ' ἡ γρηνοῦλα τὰ παίρνει μὲ τὸ παιτὸ ἀγγιχτα καὶ τὰ πᾶσι, σάν κηδεῖα, κηδεῖα ἐλπίδων, καὶ τὰ πετᾶ στὰ σκοκκαῖα...
Καὶ γυρῶει θεοῦ τὸ βλέμμα της στὴ Παναγία, ποῦ τραφερῆ μῆ-τέρα βασταῖ τὸ βλαστάρη της, σφιχτὰ στὴν ἀγκαλιά της, μῆτέρα κ' αὐτὴ μὴ χαροῦμένη καὶ περσίφαν γὰρ τὸ παιδί της !...

Καὶ τὴ κοιτάει, καὶ τὴ κοιτάει ὄς ποῦ τὴν πνίγουνε τὰ δάκρυα...
Γιατὶ νὰ μὴ χαρὴ κ' αὐτὴ τ' ἀγγόνια, τὰ παιδιὰ της, τὰ σπλάγγνα της, τὸ φῶς, τὰ μάτια, τὴ ζοῆ της !...

Ἄς ποτε θὰ τὰ περιμένῃ τέτοιεσ μῆρας !...

Μὰ νὰ ἢ πόρτα της χτυπᾷ ! Χτυπάει δυνατὰ, ἐπιπίνα !... Χτυπάει ;
Μήπως ἦσαν ;
— Κυροῦλα, νὰ τὰ ποῦμε ;
— Ἦσαν τὰ παιδάκια τοῦ σινουκισμοῦ, ποῦ πῆγαν νὰ τῆς ποῦν τὰ Κάλαντα τῶν Χριστοῦγεννῶν.

— Νὰ τὰ ποῦνε ; Τί νὰ ποῦν !...

Αὐτῆς τῆς τὰ λέγαν τόση ὥρα τόσος κόσμος καὶ κόσμος περασμένον γενεῶν !

Τί ἄλλο μένει γὰρ νὰ ποῦνε !... Ἦ τί ἄλλο ἔχει νὰ ζητήσῃ ἢ φτωχί !...

ΣΤΑΜ, ΣΤΑΜ.

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

(Ἀπὸ τὰ σατυρικά φύλλα ἔλους τοῦ κόσμου)

- Χρονόμετρο εἶνε τὸ ρολοῖ σου ;
- Ὄχι.
- Τί πάραξ εἶνε τότε ; Ἀγχορα ;
- Ναι, Ἀγχορα... σωτηρίας, ὅταν εἶμαι ἀπένταρος, γιατί τὸ ἀ-ζοικαῖο στὸ ἐνεχυροδανειστήριο !...
- Πῶς μπορεῖς νὰ καταλάβῃς ἂν μὴ κῶττα εἶνε παλιὰ ἢ νέα ;
- Ἀπὸ τὰ δόντια.
- Μὰ ἢ κῶττες δὲν ἔχουν δόντια...
- Ἐχὼ ἐγὼ !
- Μπορὸ νὰ σᾶς ἐμπιστεθῶ ἕνα μυστικὸ ;
- Πῶς, ἐλεσθερα.
- Εἶμαι χωρίς γρημάτια κ' ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ ἕνα ἐκαστοῦταρο.
- Μῆνε ἡσυχος, φίλε μου, δὲν θὰ τὸ εἶπὸ σὲ κανέναν !...
- Ἄ, μετανόησα ποῦ ἤθελα στὸ ραντεβῶ. Τί θὰ εἶπὸ ὁ ἀντρος μου ;
- Πάλι μ' αὐτὸν τὸν εὐλογημένον ἔχεις νὰ κῶνῃς !...
- Μὰ ἔλα γὰρ μὴ στιγμὴ στὴ θέ-αι τοῦ...
- Αὐτὸ ζῶνω !...
- Τί παρανοήσαι ; Ὁ μαθητὸ σου πάντα τρέχει !...
- Ναι, φίλε μου. Καὶ τρέχει τόσο γρηγορα, ὅστε οὔτε μὴ βδομάδα δὲν μπορὸ νὰ τὸν κρατήσω !
- Καὶ ποῦ τὸ ἔξοις ;
- Μὰ δὲν θεμάσαι ποῦ εἶμα πάθι κ' ἐγὼ ἀπ' τὴν ἴδια ἀρρώστια ;
- Πρέπει, Νικό μου, νὰ στεφανω-θοῦμε τὸ γρηγορότερο. Ἄς γινῇ ὁ γάμος μας καὶ ζοῦμε μὲ φρουὶ καὶ μὲ νεφῶ.
- Σάφονοι, Ἐσὸ ὅμως θὰ φροντί-ζῃς γὰρ τὸ φρουὶ κ' ἐγὼ γὰρ τὸ νεφῶ !

- Γιατρέ μου, τὴ νύχτα εἶδα ἕνα φάντασμα κ' ἀπὸ τότε ἔζησα τὴν ἡσυχία μου.
- Τί σχῆμα εἶχε τὸ φάντασμα ;
- Ἐμοιάζε μὲ γάδαρο.
- Μὴ φοβάσαι, θάταν ὅ... ἰσοζις σου !
- Ἰδοῦ, κῶρις κῶρη, ἢ εἰκόνα τοῦ γινῶ σαξ.
- Εἶνε ὥραια, τοῦ μοιάζει καταλιηρικὰ. Καὶ σᾶς πλήρωσε ;
- Ὄχι.
- Ἐ, τότε... τοῦ μοιάζει ἀκόμα περισσότερο !
- Ἄ δημοσίος ἱπάλληρος κ' ἡ νεαρὰ χορῆτοια :
- Ἄχ, ἀγάτῃ μου, θὰ χοροποῦμε. Εἶμαι ἀναγκασμένον νὰ σ' ἀφήσω, γιατί μὲ μετέθεσαν σὲ μὴ κομίστολ. Μὴν ἀνησυχῆς ὅμως, θὰ σοῦ γράφω ταχυτά. Πῶς θέλεις νὰ συνεννοοῦμεθα, ταχυδρομικῶς ἢ τηλεγραφικῶς ;
- Αἰὶ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν !
- Πατήρ καὶ νιός.
- Ἄθλιε, ἐγὼ νόμιζα πῶς εἶχεσ πάθι νὰ παίξῃς χαρτιά ;
- Κι' ἐγὼ τὴν ἴδια γνῶμην εἶχα, ἀλλὰ νὰ ποῦ βγῆκαμε κ' οἱ δύο γελασμένον !
- Ἄ σαβαλλέρος, ἀφοῦ καταβασάνεις τὴν ἀτυχή νάμα του μὲ τὴν ἀδεξιότητά του, τὴν ὀδηγεῖ τέλος πίσω στὴ θέα της.
- Ἀγαπάτε λοιπὸν πολὺ τὸ χορὸ, κῶριε ; ροταῖε ἐξείνη.
- Ναι, δεσποινίς, πάρα πολὺ...
- Τότε... γιατί... δὲν μαθαίνετε ;
- Κατερίνα, ἀπὸ αἴθριο σὲ ἀπολύω ἀπ' τὴν ὑ-πηρεσία μου.
- Κι' ἐγὼ, κυρία, ἤθελα νὰ φύγω ἀπὸ καιρὸ, ἀλλὰ ἕνα πράγμα μὲ κρατοῦσε.
- Τί ἦταν αὐτὸ ;
- Ὁ σκόλος σας ποῦ μοῦπαλενε κάθε μῆρα τὰ παιτὰ μὲ τῆ... γλώσσα του !...

